

Súd: Okresný súd Námestovo
Spisová značka: 7Csp/43/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120271746
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miriam Srogončíková
ECLI: ECLI:SK:OSNO:2022:6120271746.10

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Námestovo sudkyňou JUDr. Miriam Srogončíkovou v právnej veci žalobcu: BENCONT COLLECTION, a.s. so sídlom Vajnorská 100/A, Bratislava, IČO: 47967692, zastúpený splnomocneným zástupcom: JUDr. Oskar Chnápko, advokát so sídlom Komenského 3, Banská Bystrica, proti žalovanej: Y. M., W. X. XX. XXXX, M. F. I. T. XXX, zastúpená splnomocneným zástupcom: JUDr. Peter Vachan, advokát so sídlom Pavla Mudroňa 1191/5, Žilina, o zaplatenie 6921,22 EUR s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I/ Súd žalobu **z a m i e t a** .

II/ Žalobca je **p o v i n n ý** nahradiť žalovanej trovy konania v rozsahu 100%, ktoré budú vyčíslené v uznesení, vydanom po právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou, postúpenou dňa 25. 6. 2020 z upomínacieho súdu pôvodný žalobca Poštová banka, a.s. so sídlom Dvořákovo nábrežie 4, Bratislava, IČO: 31340890 žiadal, aby súd žalovanú zaviazal zaplatiť mu 7916,59 EUR s úrokom z omeškania 5% ročne zo sumy 6 909,75 EUR od 11. 3. 2020 do zaplatenia. Žalobu odôvodnil tým, že dňa 24. 2. 2016 uzatvorili so žalovanou ako dlžníčkou zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 1646483666, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanej úver v sume 8700 EUR. Žalovaná sa zaviazala žalobcovi vrátiť istinu a zaplatiť mu úroky, poplatky a iné peňažné plnenia. V dôsledku omeškania žalovaného s platením úveru žalobca upozornil žalovanú na možné vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru. Vzhľadom na to, že žalovaná na toto upozornenie nereagovala, žalobca dňa 4. 4. 2018 vyhlásil úver za predčasne splatný. Žalobca si voči žalovanej uplatnil istinu 6 909,75 EUR, vyčíslený úrok z istiny vo výške 264,52 EUR (ide o súčet dlžného zmluvného úroku a zákonného úroku z omeškania od momentu poskytnutia úveru do momentu vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru), vyčíslený zákonný úrok z omeškania vo výške 724,32 EUR (ide o vyčíslený úrok z omeškania od momentu zosplatenia úveru do vykonania poslednej úhrady žalovaným), zákonný úrok z omeškania 5% ročne zo sumy 6 909,75 EUR od 11. 3. 2020 do zaplatenia a poplatky vo výške 18 EUR.

2. Okresný súd Námestovo rozsudkom č.k. 7Csp/43/2020-152 zo dňa 7. 4. 2021 konanie v časti o zaplatenie 995,37 Eur zastavil (výroková časť I/), žalovanú zaviazal zaplatiť žalobcovi 4066,08 Eur s úrokom z omeškania 5% ročne od 11. 3. 2020 do zaplatenia (výroková časť II/), vo zvyšnej časti žalobu zamietol (výroková časť III/) a žalovanej uložil nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 54% (výroková časť IV/).

3. Okresný súd Námestovo uznesením č.k. 7Csp/43/2020-229 zo dňa 18. 8. 2021 pripustil, aby z konania na strane žalobcu vystúpila Poštová banka, a.s. so sídlom Dvořákovo nábrežie 4, Bratislava, IČO: 31340890 a na jej miesto vstúpil súčasný žalobca.

4. Na odvolanie strán sporu Krajský súd v Žiline uznesením č.k. 7CoCsp/46/2021-239 zo dňa 19. 1. 2022 rozsudok Okresného súdu Námestovo č.k. 7Csp/43/2020-152 zo dňa 7. 4. 2021 vo výrokoch II/, III/ a IV/ zrušil a v tomto rozsahu vrátil vec okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

5. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením listinných dôkazov, založených v súdnom spise a dospel k záveru, že žalobe nemožno vyhovieť.

6. Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky

Podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len " zákon „) veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

Podľa § 11 ods. 2 zákona ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

Podľa § 17 ods. 1 zákona:

Práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a

a) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu 18b) na veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), banku, zahraničnú banku alebo pobočku zahraničnej banky, a

b) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

7. Po tom, čo sa vec vrátila z krajského súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie súd z vykonaného dokazovania konštatuje, že žalobca sa (po zastavení konania v časti o zaplatenie 995,37 Eur) domáha voči žalovanej zaplatenia 6921,22 EUR s príslušenstvom na tom skutkovom základe, že jeho právny predchodca Poštová banka, a.s. so sídlom Dvořákovo nábrežie 4, Bratislava, IČO: 31340890 a žalovaná ako dlžníčka dňa 24. 2. 2016 uzatvorili zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 1646483666, na základe ktorej právny predchodca žalobcu poskytol žalovanej úver v sume 8700 EUR a žalovaná sa zaviazala právnenmu predchodcovi žalobcu vrátiť istinu a zaplatiť mu úroky, poplatky a iné peňažné plnenia. V dôsledku omeškania žalovanej s platením úveru právny predchodca žalobca upozornil žalovanú na možné vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru. Vzhľadom na to, že žalovaná na toto upozornenie nereagovala, právny predchodca žalobcu dňa 4. 4. 2018 vyhlásil úver za predčasne splatný. Podľa pôvodného žalobcu na splatenie úveru žalovaná doteraz zaplatila celkovo 4633,92 Eur.

8. Súd, v rámci intencií krajského súdu, vyslovených v zrušujúcom uznesení č.k. 7CoCsp/46/2021-239 zo dňa 19. 1. 2022, sa opätovne zaoberal zistením, či právny predchodca žalobcu dodržal svoju povinnosť, stanovenú v ust. § 7 ods. 1 zákona, t.j. či posúdil s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

9. Súd konštatuje, že pôvodný žalobca v rámci svojho vyjadrenia k odvolaniu proti rozsudku (čl. 183 a nasl. spisu) uviedol, že schopnosť žalovanej splácať úver si overil tak, že deklarovany pracovný

pomer a príjem žiadateľky overil z externého nezávislého zdroja - Sociálnej poisťovne a akceptoval príjem vo výške 500 Eur. Súd z obsahu spisu konštatuje, že v spise sa nenachádza žiadne vyhlásenie žalovanej ohľadne uvedených skutočností (pracovný pomer, príjem z neho), potvrdenie zamestnávateľa alebo správa Sociálnej poisťovne ohľadne jej príjmu zo zamestnania, ani žiadny iný doklad, z ktorého si právny predchodca žalobcu overil údaj žalovanej o jej príjme. Pôvodný žalobca súdu doručil len bližšie neoznačený súbor informácií o žalovanej (súd podľa označenia dátového zdroja „SP2“ predpokladá, že sa jedná o lustráciu žalovanej od Sociálnej poisťovne), kde je uvedené v časti „Prehľad verifikačných otázok „, že žalovaná v čase poskytnutia úveru bola zamestnaná, pričom jej vymeriavací základ za predposledný mesiac bol aspoň 450 (Eur) - nie je tam teda potvrdený príjem žalovanej 500 Eur (zrejme mesačne - pozn. súdu), ako tvrdí žalobca. Súd podotýka, že tento súbor informácií nie je žalovanou ako spotrebiteľkou podpísaný a preto nemožno uznať argument žalobcu, že žalovaná svoj príjem v tejto výške deklarovala. Súd konštatuje, že žalobca (ani pôvodná žalobca) nepredložil súdu žiadny dôkaz o tom, že by pred uzatvorením úverovej zmluvy zisťoval rodinný stav a počet vyživovaných detí žalovanej ako spotrebiteľky - takýto údaj sa v dokumente, ktorý na preukázanie svojho tvrdenia, že zisťoval bonitu spotrebiteľky predložil žalobca, ani nenachádza. Takéto údaje sa nevyskytujú ani v zmluve, ani v žiadnej listine v súdnom spise. Skutočnosť, či v čase poskytnutia úveru mala žalovaná vyživovaciu povinnosť k svojim deťom, je nepochybne dôležitým údajom, ktorý treba zistiť pre posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať úver. Z výpisu z registra obyvateľov , ktorý si zabezpečil súd, pritom vyplýva, že v čase uzavretia úverovej zmluvy mala žalovaná štyri deti, z nich tri boli maloleté - L. M., C. M. E. M. M. (čl. 29 spisu). Naproti tomu z informácií, ktoré si podľa vlastného vyjadrenia pôvodný žalobca o žalovanej zabezpečil pred uzavretím úverovej zmluvy (čl. 183 a nasl. spisu) vyplýva, že v roku 2015 bola žiadosť žalovanej o spotrebný úver odmietnutá a v roku 2016, t.j. v roku, kedy bola uzavretá úverová zmluva, boli žalovanej odmietnuté tri žiadosti o spotrebný úver (čl. 187 spisu).

Odborná starostlivosť predpokladá overenie údajov, ktoré dlžník uviedol, resp. objektívne doložil minimálne potvrdením zamestnávateľa dlžníka. Nepochybne kľúčová je i povinnosť veriteľa využívať verejne dostupné informácie, akými sú napr. štátom publikované údaje o životnom a existenčnom minime podľa zákona č. 110/2006 a tieto porovnávať so známymi alebo od spotrebiteľa zistenými (nielen tvrdenými) informáciami o jeho príjmoch a výdavkoch (z rozsudku Najvyššieho súdu Českej republiky sp.zn. 33Cdo 2178/2018).

Je pravdou, že podľa § 7 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom. Súd je však názoru, že to ešte veriteľa nezbavuje povinnosti posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť dlžníka splácať úver, konkrétne od dlžníka si vyžiadať potrebné informácie a aj aktívne si zabezpečiť ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie vyhodnotiť. Súd konštatuje, že veriteľ si neoveril výšku čistého mesačného príjmu žalovanej, ani nezisťoval jej skutočné výdavky na živobytie, vyživovacie povinnosti, ani prípadné iné výdavky, ani jej rodinný stav a to napriek tomu, že ho na preukázanie týchto skutočností vyzval súd a žalovaná výslovne namietala, že veriteľ svoju povinnosť posúdiť jej bonitu zanedbal.

Súd teda opätovne konštatuje, že veriteľ neposudzoval s odbornou starostlivosťou schopnosť žalovanej splácať úver, pretože si nezistil ani základné údaje o jej príjme, výdavkoch, rodinnom stave a tiež neprihliadol na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Porušenie tejto povinnosti treba považovať za hrubé a preto veriteľ nie je oprávnený žiadať jednorazové splatenie úveru a úver sa považuje aj za bezúročný a bez poplatkov, v súlade s ust. § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch.

10. Pôvodný žalobca Poštová banka, a.s. so sídlom Dvořákovo nábřeží 4, Bratislava, IČO: 31340890 zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 14. 4. 2021 previedol svoju pohľadávku na súčasného žalobcu. Súd však dospel k záveru, že pôvodný žalobca nemohol túto pohľadávku platne previesť na súčasného žalobcu, pretože sa jedná o tzv. živý úver, t.j. úver, ktorého splatnosť ešte nenastala. Podľa zmluvy o spotrebiteľskom úvere, uzatvorenej medzi pôvodným žalobcom a žalovanou, bol dohodnutý termín konečnej splatnosti dňa 25. 2. 2024 (tento dátum ešte nenastal) a predčasné zosplatenie, ktoré uskutočnil pôvodný žalobca, nebolo platné z dôvodu, že pôvodný žalobca porušil svoju povinnosť s odbornou starostlivosťou posúdiť bonitu žalovanej na splácanie spotrebiteľského úveru. Súd konštatuje,

že vzhľadom na to, že zmluva o postúpení pohľadávok zo dňa 14. 4. 2021 nie je platná, pretože je v rozpore s ust. § 17 ods. 1 zákona, (súčasný) žalobca nie je nositeľom práva na zaplatenie spotrebiteľského úveru voči žalovanej. Inými slovami - žalobca nie je aktívne vecne legitimovaný na podanie žaloby voči žalovanej. Pre tento nedostatok súd žalobu zamietol.

11. Vzhľadom na dôvod zamietnutia žaloby pre nedostatok aktívnej vecnej legitimácie žalobcu súd už považoval za nadbytočné, aby sa zaoberal zistením, či je zmluva o spotrebiteľskom úvere bezúročná a bez poplatkov z iných dôvodov, ktoré tvrdila žalovaná - pre nedostatok zákonom požadovaných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorých absencia spôsobuje bezúročnosť a bezpoplatkovosť zmluvy.

12. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku tak, že priznal náhradu trov konania žalovanej, ktorá mala v konaní úplný úspech.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresný súd Námestovo (§ 362 ods. 1 C.s.p.). Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom súde Krajskom súde v Žiline..

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania stanovených v § 127 C.s.p. uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
 - b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
 - c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
 - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
 - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
 - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
 - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
 - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- (§ 365 ods. 1 C.s.p.).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 C.s.p.).